No. 874 Zaterdag 29 September 1900. 17de Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

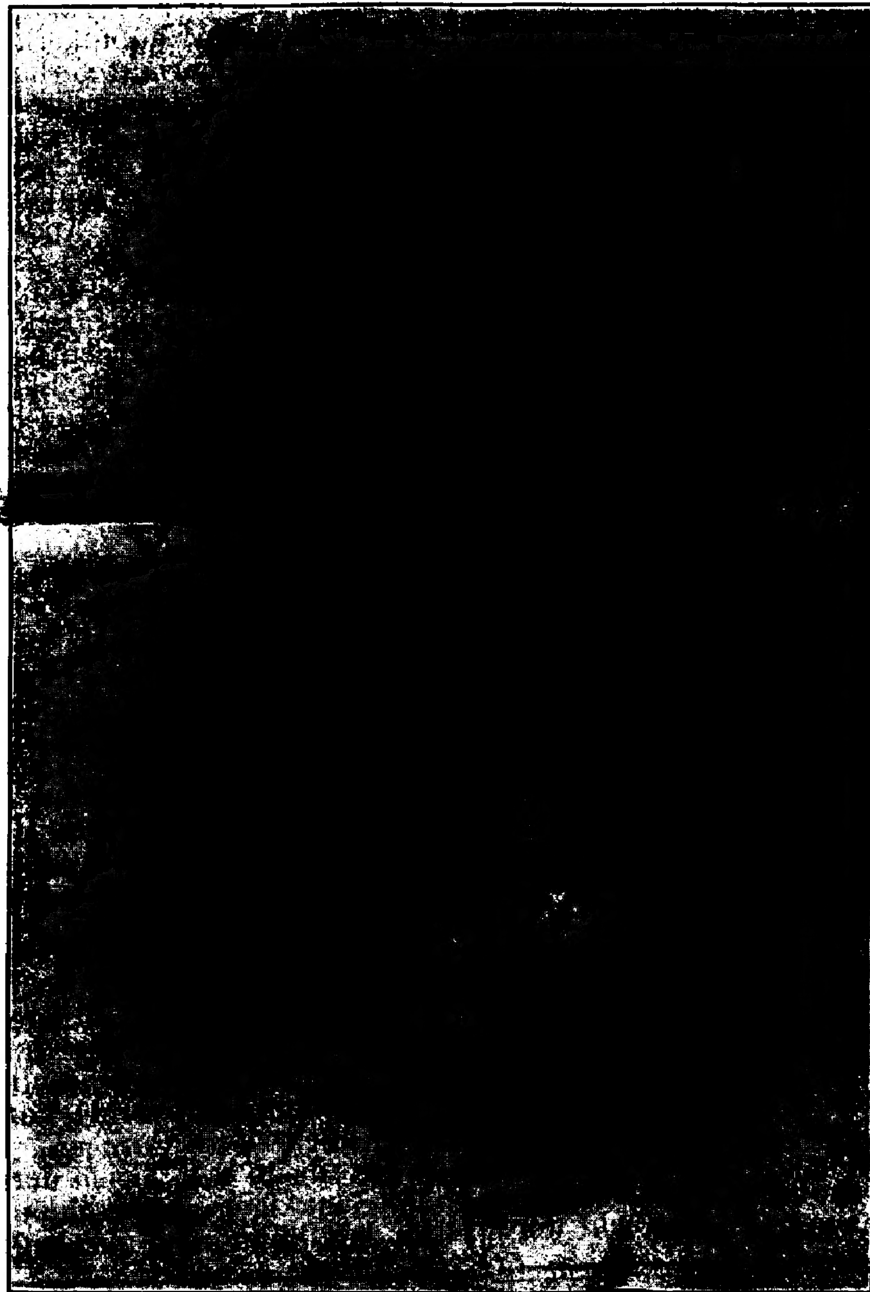
FEESTNUMMER

TER EERE VAN HET

40-jarig Priesterschap van den Zeer Eerwaarden Heer

C. BLOMMERDE,

Rector van het St. Elizabeths-gesticht.

1860 1900

AAN DEN ZEER EERWAARDEN HEER

C. BLOMMERDE,

PRIESTER-RIDDER.

Des ridders kracht ligt in zijn zwaard,
Des priesters in zijn woord,
Waarmee hij,—werktuig Gods op aard,—
Het diepst der ziel doorboort.
Daar slaat hij wonde op wonde mee
Wel bloedig, diep en groot;
Maar leven brengt die slag in stee
Van wanhoop of van dood.
Dat zwaard hebt gij met kracht gezwaaid,
Gij, priester, veertig jaar,—
En, sprekend, levenskracht gezaaid
In breede hoordrenschaar.

Dat woord vond echo overal,
Waar 't in de zielen klonk
En sloeg uit 't hart na droeven val
Berouw en liefdevonk.
Steek nog dat zwaard niet in de schee,
Zoolang uw hand niet beeft;
Maar zwaai en sla en wond er mee,
Zoolang God krachten geeft!
Die krachten geve God nog lang
Aan uwe ridderhand!
Zij ruste niet vóór de Englenzang
U leidt ten vaderland.

M. VICTOR ZWIJSEN,
Rector.

Curaçao, 28 Sept. 1900.

Een veertigjarig priester-jubilé.

Zeker, er ligt iets heiligs in, iets, dat een hoogere wijding geeft, wanneer de priester der Roomsche Kerk, na een menschenleeftijd gestaan te hebben als een trouwe wachter van zijn volk, zich terugtrekt in stille afzondering op het oogenblik dat de dankbare hand van hen, over wie hij waakte, hem kransen vlechten gaat op den jubeldag, welke dien priester veertig jaren lang zag opgaan naar het heiligdom en hem aan den voet der altaren zeggen hoorde: „Introibo ad altare Dei, ad Deum, qui laetificat juventutem meam": — „Ik zal ingaan tot het altaar van God, tot den God, Die mijne jeugd verblijdt".

In die heilige afzondering, in die stille eenzaamheid heeft de Priester-feesteling onder ons, de Zeer Eerwaarde Heer C. BLOMMERDE, zich teruggetrokken, en het was alsof hij alleen, geheel alleen en ongestoord, opnieuw de geneugten smaken wilde, welke God hem schonk op den dag der H. Priesterwijding, toen hij ons vermaande: „Nu niet, op den veertigsten gedenkdag mijner H. Priesterwijding, maar later op den dag, dat ik veertig jaren geleden mijn arbeid onder u begon, zal ik feestvieren met mijn volk."

Wat dunkt u, past het ons thans met jubelzang en feestgeschal de stilte te komen storen, die de hoogvereerde feesteling met zooveel recht voor zich heeft opgeëischt?...... Neen, en daarom eerbiedigen wij den wensch met zooveel innigheid uitgesproken, maar toch...... het dankbaar-minnende hart gebiedt ons, dwingt met onweerstaanbaren drang een woord te spreken, dat ons herinneren moet aan het offervaardige, veertigjarig priesterleven van den Zeer Eerwaarden Heer BLOMMERDE.

Schatten, groote rijkdommen van verdiensten liggen opgesloten in het priesterlijk leven van den eerbiedwaardigen Jubilaris. Is het noodig, dat wij ze aanwijzen nu de meesten onzer met eigen oogen den heilzamen arbeid hebben aanschouwd van den jubileerenden priester, de vruchten daarvan wellicht zelven hebben geplukt? Veertig priesterjaren, aangevangen met het brengen van een grootsch en bijna bovenmenschelijk offer, en doorleefd met ongeëvenaarde zelfverloochening, en voortgezet tot op den dag van heden met onverzwakten moed, met nooit verminderden geestdrift alsof die priester nog stond aan den vooravond van zijn priesterschap.

In den zomer van het jaar O. H. 1860 vertoefde in het moederland Z. D. H. Mgr. J. F. A. KISTEMAKER, Bisschop van Uranopolis i. p. i. en Apostolisch Vicaris van Curaçao. Z. D. H. was daar gekomen in het belang van de hem toevertrouwde Missie, maar vooral om aan zich te verbinden jeugdige priesters, die met den geest des offers bezield, hem zouden willen volgen naar het verafgelegen Curaçao. Met dat doel bezocht Mgr. KISTEMAKER ook het Groot-Seminarie van het bisdom Breda te Hoeven, waar jeugdige levieten zich voorbereiden in studie en gebed tot het ontvangen van het H. Priesterschap.

Eén was er die gehoor gaf aan het apostolisch woord van den missie-bisschop en het ernstig, kalm priesterlijk leven in de diocese, waaraan hij verbonden was, verwisselen ging tegen het bewogen, opofferend leven van den missionaris. Toch was er niets, dat hem drong te luisteren naar de roepstem van Curaçao's Bisschop; veeleer kon hij met recht zijn jeugd, zijn gebrek aan ondervinding in de priesterlijke bediening aanvoeren als verontschuldiging, wanneer hij straks naast zoovelen meer geschikt dan hij, den bisschop-missionaris niet naar het verre Westen volgen zou.

Voor het offervaardig hart van den Zeer Eerwaarden Heer BLOMMERDE bestonden geen moeilijkheden. Wat hem aan jaren en ondervinding ontbrak, zou aangevuld worden, wanneer de genade van het H. Priesterschap over hem zou worden uitgestort. Eén gedachte slechts bezielde hem bij den aanvang van zijn priesterlijk leven: het ten offer brengen van zichzelven, geheel en onverdeeld, tot heil, tot zaliging van den evenmensch.

Toen volgden de eerste jaren der priesterlijke werkzaamheid van den Zeer Eerwaarden Heer BLOMMERDE. Wij gaan ze stilzwijgend voorbij om te wijzen op een feit, waarvan het het verhaal — wij vreezen het — de bescheidenheid van den jubileerenden priester geweld zal aandoen, maar dat wij niet mogen nalaten in herinnering te brengen, omdat het ons leert, hoe de Zeer Eerwaarde Heer BLOMMERDE zijn priesterschap heeft doorleefd met ongeëvenaarde zelfverloochening.

Het was in het jaar 1874. Een jaar had de Zeer Eerwaarde Heer BLOMMERDE doorgebracht in het moederland om uit te rusten van de vermoeienissen van een dertienjarig missionaris-leven en nieuwe krachten te garen voor de toekomst. Met vreugde hadden zijne familie-leden hem begroet bij zijn terugkeer in het vaderland en met liefdevolle zorgen was hij omringd tijdens zijn verblijf in het ouderlijk huis. Toen was het uur van scheiden aanstaande, het Hoofd der Curaçaosche Missie, Z. D. H. Mgr. H. J. A. Van Ewijk, riep den missionaris op om te waken over de kudde, welke Z. D. H. zelf voor een wijle had moeten verlaten. De Zeer Eerwaarde Heer BLOMMERDE dacht slechts aan gehoorzamen.

Was het wonder, dat de familie van den Zeer Eerwaarden Heer BLOMMERDE alle pogingen in het werk zou stellen om den beminden zoon in haar midden te behouden; was het wonder, dat alle overredingskracht werd gebruikt om hem van een terugkeer naar het missie-land terug te houden? Toch kende de Zeer Eerwaarde Heer BLOMMERDE slechts één plicht, den plicht van gehoorzaamheid, niettegenstaande het hem vrij stond zich aan dien plicht te onttrekken, daar hij zich slechts tijdelijk aan de Curaçaosche Missie had verbonden. Nu werd een uiterste poging beproefd. Een vermogend familielid liet Pastoor BLOMMERDE de keuze tusschen vertrekken naar Curaçao en het aanvaarden eener aanzienlijke nalatenschap, die hij den missionaris schenken kon. De Zeer Eerwaarde Heer BLOMMERDE koos met algeheele verloochening van zichzelven het eerste en vertrok op het bevel van zijn Bisschop, arm aan aardsche goederen, maar groot en machtig door de overwinning, welke hij terwille van zijn geliefd Curaçaosche volk op zichzelven had behaald.

Een twintigtal jaren gingen voorbij. De Hoogeerwaarde Heer Mgr. B. FREDERIKS had bij het klimmen der jaren ontslag gevraagd uit de pastoreele bediening. Bij de keuze van een priester, die hem waardig vervangen zou aan het hoofd der H. Anna-parochie te Otrabanda, viel het oog van Z. D. H. Mgr. H. A. M. JOOSTEN op den Zeer Eerwaarden Heer BLOMMERDE. Z. D. H. mocht rekenen op de bereidwilligheid, waarmede de altijd offervaardige Pastoor BLOMMERDE de zware zorgen, aan het bestuur der hoofdkerk van het Apostolisch Vicariaat verbonden, op zich zou nemen. Doch die offervaardigheid, die bereidwilligheid sloot niet uit de vrijheid om rechtmatige bezwaren kenbaar te maken en aan het oordeel van den Apostolischen Vicaris te onderwerpen. Zeker, eervol was het vertrouwen, dat de Bisschop stelde in de jarenlange ondervinding, in de vruchtbare werkzaamheid van den Zeer Eerwaarden Heer BLOMMERDE, hij zelf echter meende dat zijne krachten niet meer toereikend waren tot het voeren eener zoo uitgebreide zielzorg als die der H. Anna-parochie. Zoo het mogelijk ware, Z. D. H. mocht dan het zwaarwichtig bestuur dier parochie aan jongere krachten toevertrouwen, Pastoor BLOMMERDE wenschte voor zich het offer der eer, der onderscheiding, hem door zijn Bisschop geschonken, te mogen brengen ten bate van den geestelijken vooruitgang der parochie van de H. Anna.

Doch hij, die eer en onderscheiding opofferde, omdat hij dit in het belang achtte van het zielenheil van een goed deel der Curaçaosche Katholieken, zien wij eenige maanden later bij den dood van den Hoogeerwaarden Heer Mgr. F. KIECKENS met blijdschap het zoo moeitevol rectoraat aanvaarden over de katholieke liefdegestichten te Curaçao, een bediening, die in den dienst der zieken en ongelukkigen niet eenmaal, maar elken dag, bijna ieder uur de grootste toewijding en opoffering van den priester eischt. En als gij nu aan Pastoor BLOMMERDE vraagt, wie van de hem toevertrouwden zijne uitverkorenen zijn aan wie hij zijne beste zorgen wijdt, dan zal hij u wijzen op de ongelukkige bewoners van Zaquito, de melaatschen, voor ieder ander het voorwerp van verschrikking, voor hem het voorwerp van diep priesterlijk medelijden, aan wie hij met kwistige edelmoedigheid zijn altijd offervaardige liefde schenken kan.

Een veertigjarig priester-jubilé schreven wij boven deze hulde, welke wij brengen aan den priester-jubilaris, den Zeer Eerwaarden Heer C. BLOMMERDE. Moet de priester bovenal zijn de man van het offer, dan kan er voor hem geen herinneringsdag wezen, zoo die dag hem niet te binnenroept het geven van zichzelven, het brengen van offers. Welnu, voor Pastoor BLOMMERDE is deze veertigste verjaardag zijner H. Priesterwijding in waarheid een *priester-jubilé*, omdat — wij zagen het hierboven — zijn geheel priesterlijk leven van den aanvang tot nu toe is geweest een voortdurend offer, een voortdurende toewijding en verloochening van zichzelven.

H. A. B.

Curaçao, 28 September 1900.

PRIESTERWIJDING.

Gebeden heeft mijn ziel in hoog genieten,
Geheel in rust, acht volle dagen lang;
't Dreef uit, wat wars en wereldsch was en [wrang:
Genadenvloed, kom thans in volheid vlieten!

[redacted] schieten
„Tot mij omlaag, — wat forschen lijdensdrang
„Eens martelaars, wat vorstlijk fieren zang
„Zult Gij dan, God, in 't open harte gieten!"

Zoo droomde ik toen. Maar wat geen geest kon [droomen
Dat proeft het priesterhart, gaat God ontladen
Wat de eeuwigheid borg aan barmhartigheid.

Dat was in 't hart een onophoudlijk stroomen,
Doch wat er stroomde?..............................
.... Ik kan alléén verraden,
Dat 'k uren, uren lang, van weelde heb geschreid!

HET EDELST AMBT.

Eens zaten bij elkander
Zes vrienden in een kring.
De een was een dapper *krijgsman*,
Gewapend met zijn kling.
De tweede was *hoogleeraar*,
Diepzinnig en geleerd.
Geneesheer was de derde,
Door rijk en arm geëerd.

De vierde was een *rechter*
Gedost in toog en bef;
De vijfde een zorgzaam *vader*,
Vol heilig plichtbesef.
De zesde en eerbiedwaardste,
Dat was een *priester* grijs.
Zijn woorden waren spaarzaam,
Maar daarom juist zoo wijs.

Men sprak van land en volken
Op vriendelijken trant,
Van vrienden en van magen
En kennis allerhand.—
Daar rees op eens de vrage:
„Welk is toch wel op aard
Van alle de ambten 't edelst
En 't meest onze achting waard?"

„'t Is 't mijne" sprak de *krijgsman*,
En greep reeds naar zijn zwaard.
„Voor mij is ieder vijand
„Des vaderlands vervaard.
„Ik zorg, dat land- en stadsvolk
„Den zoeten vrede smaak'.
„Wee, die dien vrede stoorde!
Hem dreigt mijns degens wraak!—

„Het mijne is toch veel eedler",
Sprak toen de *leeraar* kalm;
„Het gruwt van zwaard en oorlog,
„Van bloed en buskruitwalm.
„Ik maak in boek en handschrift
„Der oudheid schatten buit,
„En deel aan land en volke
„Het licht der kennis uit."—

„Wat zegt ge dan van 't mijne?"
Bracht nu de *dokter* in.
„Is mijn ambt dan geen zegen
„Voor volk en huisgezin?
„Ik zit aan 't bed der kranken,
„Ik lenig iedren nood;
„Mijn artsenijen weren
„De ziekten, ja, den dood."—

„Gij prijst uw ambten hooglijk,
„En waarlijk, wat ge zegt,"
Zoo luidden 's *rechters* woorden,
„Stemt overeen met 't recht.
„Maar ik verdedig de onschuld
„Van weduwe en van wees;
„Mijn rechtspraak houdt de boozen
„In diep ontzag en vrees."

„'t Is schoon," zei nu de *vader*,
„Maar ik vind mijn geneugt'
„In 't vormen van mijn kindren
„Tot plichtgevoel en deugd;
„'k Maak hen tot hemelburgers
„En burgers van deze aard.
„Is dan mijn ambt geen zegen
„En aller lofspraak waard?"

Nog zwijgt de grijze *priester*.
Een lach zweeft om zijn mond;
Zijn oogslag fonkelt blijde
En gaat 't gezelschap rond.
De vrienden riepen allen:
„Gij, priester, slecht den strijd,
„Daar gij ons aller oudste
„En eerbiedwaardste zijt!"

Toen sprak hij: "Krijgsman, Leeraar
„Geneesheer, Man van 't Recht,
„Gij, Vader vol van zorgen,
„Hoort wat de priester zegt:
„Ik ook, ik ben een *Strijder*:
„Mijn zwaard is 't goddlijk Woord.
„'k Ben *Leeraar*; 'k leer den men- [schen
„Den weg ter hemelpoort.

„Ik ben *Geneesheer* tevens
„Der wonden van de ziel.
„'k Ben *Rechter*; 'k oordeel ieder.
„Die in de zonde viel.
„'k Ben meer nog; 'k ben ook *Vader*
„Van een zeer talrijk kroost,
„Ik breek hun 't brood en wijd hun
„Mijn zorg, mijn zweet, mijn troost.

„Nu vraag ik, waarde vrienden:
„Wie heeft het edelst deel?
„Wat *Gij* bezit met vijven,
„Dat gaf God *mij* geheel."—
En alle vrienden spraken:
„Het edelst ambt op aard
„Dat is het ambt des Priesters.
„'t Is aller achting waard!"

M. VICTOR ZWIJSEN,
rector.

Juni 1890.

TWEE SONNETTEN.

I.

't Zijn veertig lange jaren. — Bevend daalde
Den kelk aan 't bonzend hart, van de outertrêen
Een jeugdig Priester, droomend nog van 't geen
Daar, hart aan hart, de Meester hem verhaalde.

Wat wonder visioen hem overstraalde!
Zijn ziele schreide en zong van zaligheên
Uit Liefdes rijk, waar hij met God alléén,
Geheimen-fluist'rend ommedwaalde.

Dáár, 't gloeiend hoofd op Jezus' borst gebogen
In zoete omarming, zoo langen, langen stond
Is hem een vlam den boezem ingevlogen

Van 's Heeren min, die ziel en zin verslond,........
En hij..... hij zuchtte zacht met schreiende oogen:
„Uwe liefde, o God! heeft mij het hart gewond!"

Curaçao, 28 September 1900.

II.

O liefde's heerlijk loon! — Hoe straalt de luister
Der priester-hoogtijkroon zijn slapen om,
Hoe blinkt de grootheid van zijn priesterdom
Al 't goud der kroningsdiademen duister!

Beminde Priester, hoor, wat lofzang bruist er
Op 't feestgetij, wat bede klom,
Sinds aan den trans uw feestdag glom,
Uit duizend harten op met stil gefluister!

Wat moogt Gij niet van 's Heeren gunst verbeiden,
Nu heel uw volk zijn beden tot Hem richt?—
Vertrouw! Gij zult de U toevertrouwden leiden

Den Kruisberg over naar het licht
Van Edens hof, waar eeuwig-groene weiden
Zich zonnen in der Godheid aangezicht.

L.
O. P.

LEVENSBERICHT.

De Zeer Eerwaarde Heer CORNELIUS BLOMMERDE werd geboren den 9den Maart 1837 te Standaardbuiten in de provincie Noord-Brabant. Zijn vader, ANTONIUS BLOMMERDE, behoorende tot de meest geëerde mannen van de plaats zijner inwoning, stond bekend als een schrander en goedhartig, godsdienstig man, die door werkzaamheid en vlijt de middelen verkreeg om op een onbekrompen wijze te voorzien in het onderhoud der zijnen. Zijne moeder, WILHELMINA DE VOS, was een beminnelijke vrouw, die in eenvoud des harten veel goed deed aan de armen en als een toonbeeld van godsvrucht geprezen werd.

Hun gelukkige echt werd gezegend met twee kinderen, een dochter en een zoon, waarvan de eerste in het klooster trad, en waarvan Pastoor BLOMMERDE de jongste en thans nog alleen overlevende is.

Daags na zijn geboorte werd de kleine gedoopt in de parochie-kerk van Standaardbuiten en ontving tot doopnaam dien van CORNELIUS. Een zorgvuldige opvoeding deed den veelbelovenden knaap toenemen in godsdienstzin en deugd, en indien de uitspraak van een groot man waarheid zegt: „Zooals het kind tot zijn zesde jaar door de moeder wordt opgevoed, zoo blijft het doorgaans geheel zijn leven lang," — dan mochten van den kleinen CORNELIUS groote verwachtingen gekoesterd worden.

Na op de dorpsschool van Standaardbuiten het allereerste onderwijs genoten te hebben, werd de jonge CORNELIUS op ongeveer negenjarigen leeftijd naar het zoo gunstig bekende Instituut *Saint Louis* in het naburige Oudenbosch gezonden. Op de kostschool te Oudenbosch deed hij zijne Eerste H. Communie en kwam eenigen tijd daarna in het najaar van 1849 op het Bisschoppelijk Seminarie van het Bisdom Breda, dat destijds eveneens te Oudenbosch gevestigd was. Van „de Kleine Figuur" tot aan de Philosophie doorliep CORNELIUS de klassen geregeld en met lof. Zes jaren later, in de herfst van 1855, werd CORNELIUS BLOMMERDE toegelaten tot het Groot-Seminarie van het Bisdom Breda te Hoeven.

CORNELIUS BLOMMERDE volgde daar met volharding en vlijt de theologische lessen en zag den cursus van elk jaar bekroond met een met lof afgelegd examen en met het ontvangen der H. Wijdingen, die het H. Priesterschap voorafgaan. De jaren van het Groot-Seminarie gingen spoedig voorbij en minder dan één jaar scheidde hem nog slechts van den grooten dag der H. Priesterwijding, toen in den zomer van 1860 Z. D. H. Mgr. J. F. A. KISTEMAKER, Apostolisch Vicaris van Curaçao, het Seminarie te Hoeven bezocht.

Eén woord was genoeg: de Eerwaarde Heer BLOMMERDE, die reeds de H. Wijding van het Diaconaat ontvangen had, meer tot handelen dan tot spreken geneigd, bood zich aan als missionaris in het Apostolisch Vicariaat van Curaçao. Dit edelmoedig aanbod werd onder algemeene goedkeuring der Eerwaarde Professoren van het Groot-Seminarie en hooge bewondering zijner medestudenten door Mgr. KISTEMAKER aangenomen en de Curaçaosche Missie kon zich gelukwenschen met de aanwinst van een priester, die veel, zeer veel voor de toekomst beloofde.

Wat nu nog aan de wetenschappelijke ontwikkeling van den Eerwaarden Heer BLOMMERDE om tot het H. Priesterschap te worden toegelaten ontbrak, werd door studie onder nachtwaken en door verdubbelde werkzaamheid verkregen, totdat hij waardig werd gekeurd om de H. Priesterwijding te ontvangen. Deze werd den Zeer Eerwaarden Heer BLOMMERDE toegediend door Z. D. H. Mgr. VAN GENK, Bisschop van Breda, den 30sten September 1860. Eenige dagen later droeg de Neomist zijn eerste plechtige H. Mis op in de parochie-kerk van Standaardbuiten te midden zijner overgelukkige familie.

Hier te Curaçao werd wegens gebrek aan priesters met groot verlangen de komst van een nieuwen missionaris verbeid en daarom bepaalde de Apostolische Vicaris het vertrek van den Zeer Eerwaarden Heer BLOMMERDE reeds op 14 October van hetzelfde jaar. Wegens tegenwind kon echter het schip, dat Pastoor BLOMMERDE naar Curaçao voeren moest, niet dadelijk zee kiezen, zoodat het eerst den 28sten October van Nieuwediep uitzeilde. Den 14den December daaraanvolgende zette de Zeer Eerwaarde Heer BLOMMERDE te Curaçao voet aan wal, hartelijk verwelkomd door zijne mede-missionarissen en de Curaçaosche Katholieken.

Aanstonds toog de nieuwe missionaris met ijver aan het werk. Een der eerste bewijzen zijner groote werkzaamheid was het oprichten eener jongelingen-congregatie, die hij met opoffering van zichzelven en met al de hem ten dienste staande geldelijke middelen tot hoogen bloei wist te brengen. Vooral de prediking van het woord Gods was hem met vrucht toevertrouwd: reeds spoedig deed de Zeer Eerwaarde Heer BLOMMERDE zich kennen als een welsprekend redenaar, wiens woord doordrong tot het verstand en het hart van die hem hoorden, omdat het voortkwam uit het oprecht verlangen zielen te redden en zalig te maken en uit de vaste overtuiging, dat het getrouw opvolgen van Gods geboden de eenige weg is, die ten hemel leidt. Veertig jaren thans heeft Pastoor BLOMMERDE het woord Gods verkondigd met vuur, met gloed, in de stad en in de buitenparochies, maar vooral in de H. Anna-kerk van Otrabanda, en steeds werd dat woord, door hem geleerd en gepredikt, met graagte gehoord. Maar ook ontelbaar zijn de bekeeringen, die op dat woord zijn geschied, en zeker heeft het zaad, door Pastoor BLOMMERDE uitgestrooid, honderd-, ja duizendvoudige vruchten voortgebracht.

Bij dit alles was de Zeer Eerwaarde Heer BLOMMERDE een niet minder ijverige zielzorger. Reeds in het tweede jaar na zijn aankomst te Curaçao, in 1862, kon Pastoor BLOMMERDE daarvan blijk geven, toen een hevige pokken-epidemie hier uitbrak. Dag en nacht stond hij de zieken en stervenden bij, was het eerste daar waar de besmetting het hevigste was, trotseerde alle vermoeienissen bij de grootste hitte van den dag, offerde, wanneer zijn hulp werd ingeroepen, met de grootste bereidvaardigheid de rust op van den nacht, zonder bedacht te zijn op eigen behoud of zich van het vervullen van zijn plicht te laten afhouden, wanneer ook gevaar van besmetting voor hemzelven dreigde.

Sinds dien tijd was de vereering, de eerbied, de liefde jegens Pastoor BLOMMERDE voor goed in de harten der Curaçaosche Katholieken gevestigd. Gedurende de veertig jaren van zijn priesterlijk leven onder hen hebben zij hem vereerd als een vader, bemind als een hooggeschatten vriend. Vandaar die machtige invloed, welke Pastoor BLOMMERDE steeds op het katholieke volk had en die nooit is verzwakt, omdat de vereering, de eerbied, de liefde jegens Pastoor BLOMMERDE van vader op zoon, van de ouderen op de jongeren is overgegaan. Het vertrouwen van allen heeft Pastoor BLOMMERDE steeds bezeten en ieder kwam zijn geheimen aan hem toevertrouwen, bij hem raad en hulp zoeken in moeilijkheden zoowel van geestelijken als tijdelijken aard.

In Augustus 1870, toen wegens de uitbreiding der stad, het oprichten eener tweede parochie noodzakelijk werd geacht, liet Z. D. H. Mgr. VAN EWIJK het oog vallen op den Zeer Eerwaarden Heer BLOMMERDE tot het ten uitvoer leggen van dit plan. Met moed en vol vertrouwen sloeg Pastoor BLOMMERDE de handen aan het werk en slaagde zoo volkomen, dat hij reeds den 17den December van hetzelfde jaar de eerste H. Mis kon opdragen in de nieuwgebouwde kerk. Wel moest men zich nog in veel behelpen en konden de godsdienstoefeningen nog niet met den vereischten luister worden verricht, maar toch de grondslagen waren gelegd der nu zoo bloeiende parochie van Pietermaai en de eer daarvan komt alleen toe aan den volijverigen Pastoor BLOMMERDE.

Helaas, lang zou de jeugdige parochie niet staan onder het bestuur van haren stichter. Drie jaren slechts bestuurde Pastoor BLOMMERDE de Rozenkrans-parochie met vaste en voorzichtige hand; toen bleek het overduidelijk, hoezeer hij zich ook tegen elke lichamelijke verzwakking trachtte te verzetten, dat hij vooral in den laatsten tijd te veel van zijne krachten had geëischt. Pastoor BLOMMERDE werd door den slechten staat zijner gezondheid gedwongen ontslag aan te vragen uit de pastoreele bediening en tot herstel naar het moederland terug te keeren. Slechts noode zagen de Katholieken van Curaçao hem gaan; men hoopte echter op een spoedig wederzien.

Pastoor BLOMMERDE talmde niet. Zoo spoedig zijne krachten voldoende hersteld waren, aanvaardde hij in den zomer van 1874 de terugreis naar zijn geliefd Curaçao, waar hij met blijdschap ontvangen werd. Toch meende de Zeer Eerwaarde Heer BLOMMERDE, dat zijne krachten niet meer toereikend waren om aan het hoofd eener parochie te worden geplaatst, hij stelde zich echter geheel ter beschikking van den Apostolischen Vicaris, die lettend op zijne bezwaren hem als kapelaan aan de H. Anna-kerk van Otrabanda verbond.

In 1885 echter bij het vertrek van Mgr. FREDERIKS naar Holland stelde de Apostolische Vicaris hem aan het hoofd der H. Anna-parochie te Otrabanda en hij, zich geheel onderwerpend aan den wil van zijn Bisschop met verloochening van eigen verlangen, bestuurde als deservitor die parochie tot Mei 1888, toen Mgr. FREDERIKS uit het moederland terugkeerde. Tot Januari 1894 was de Zeer Eerwaarde Heer BLOMMERDE wederom met vrucht werkzaam als kapelaan te Otrabanda, toen na den dood van Mgr. KIECKENS Z. D. H. Mgr. JOOSTEN hem belastte met het uitgebreide rectoraat der katholieke liefdegestichten van Curaçao.

Wat de Zeer Eerwaarde Heer BLOMMERDE, thans ruim zes jaren Rector van het St. Elizabeths-gesticht, voor de arme zieken en voor de melaatschen heeft gedaan, behoort nog niet tot de taak des levensbeschrijvers.

Wij hebben zijne borst reeds zien versieren met een schitterend eereteeken. Het ridderkruis van den Nederlandschen Leeuw werd hem bij gelegenheid der Kroningsfeesten van H. M. de Koningin verleend.

Maar veel hooger eereteeken blijft voor den Zeer Eerwaarden Heer BLOMMERDE het Kruis, dat hij als priester steeds offervaardig en blijmoedig zijn Meester heeft nagedragen.

Wenschen en bidden wij den hoogvereerden Jubilaris toe, dat die weg des Kruises, steeds blijmoedig en offervaardig gevolgd ten einde toe, hem eens voere naar de vreugde van het eeuwig jubelfeest hierboven.

Curaçao, 28 September 1900.

A. C. B.
R. K. Pr.

Een herinnering.

Het past, dunkt ons, in dit feestnummer ter eere van het 40-jarig Priesterschap van den Zeer Eerwaarden Heer C. Blommerde, ook plaats in te ruimen aan het verslag der feestviering bij het 25-jarig Priesterschap van den Jubilaris, zooals wij dit vinden opgeteekend in de *Amigoe di Curaçao* van 3 October 1885.

Dit verslag is zeker een aangename herinnering aan een der grootste dagen in het leven van den Jubilaris, maar het legt ook getuigenis af van de hoogachting en liefde, welke de Zeer Eerwaarde Heer C. Blommerde steeds gedurende zijn priesterlijk leven hier te Curacao heeft ondervonden.

De *Amigoe di Curaçao* van bovengemelden datum schrijft als volgt:

„De Zeer Eerwaarde Heer C. Blommerde mocht den 30sten September, zoowel van de Geestelijkheid der Curaçaosche Missie als van zijne tegenwoordige en vroegere parochianen vele blijken van hartelijkheid en dankbaarheid ondervinden. Het was op dien dag 25 jaren geleden, dat de waardige Herder van Otrabanda's Katholieken door Z. D. Hoogwaardigheid Mgr. van Genk, Bisschop van Breda, tot Priester werd gewijd. Op weinige maanden na, heeft de Missie van Curaçao de rijke vruchten van geheel dat 25-jarig priesterlijke leven mogen genieten. De Katholieken van Pietermaai en Scharloo vereenigden zich op dien dag in grooten getale met die van Otrabanda, om op luistervolle wijze in de St-Annakerk zijn zilveren Priesterfeest te komen vieren. Z. D. Hoogwaardigheid Monseigneur H. J. A. van Ewijk, geassisteerd door den Z. E. Heer Pastoor J. C. Schermer, den HoogEerw. Pater C. Reijnen, Vicaris der Paters Predikheeren en den Eerw. Pater A. van Baars, Missionaris op Aruba, pontificeerde gedurende de H. Mis, welke door den Jubilaris werd opgedragen met assistentie van den Z. Eerw. Heer J. Te Riele en d.n Eerw. Pater J. Onderwater.

Na het Evangelie hield de Hoogwaardige Heer Mgr. F. E. C Kieckens een treffende feestrede tot de geloovigen en een hartroerende toespraak tot den Priester-jubilaris. Het plechtig *Te Deum* en de Zegen met het Allerheiligste besloten de kerkelijke viering van dit indrukwekkend feest.

Ook de bereidvaardige medewerking van den Heer Directeur en eenige leden van de „Harmonie" strekte tot groote opluistering van de feestelijke kerkmuziek. Treffend was het, de geestdriftvolle ontboezemingen der geloovigen te aanhooren, op het oogenblik dat de Jubilaris over het met groen versierde plein der kerk zich huiswaarts begaf, terwijl een viertal bruidjes zijnen weg met bloemen bestrooiden. Keurige handen hadden de zaal der pastorie in een ware feestzaal herschapen, waar nu eene schaar van geestelijken den diepgetroffen Priester-Jubilaris met broederlijke hartelijkheid verwelkomde: hun aller gevoelens en hartewenschen voor den jubileerenden Confrater werden heerlijk vertolkt in een toespraak, door Z. D. Hoogwaardigheid Mgr. van Ewijk gehouden. Na deze hulde zijner mede-missionarissen, mocht de Z. Eerw. Pastoor Blommerde nog uren lang, ja, gedurende dien geheelen dag, op de schitterendste wijze de deelneming zijner geloovigen ondervinden bij het vieren van zijn zilveren priester-jubilé. Allen waren gedurende de H. Offerande der Mis Gods H. zegen voor hem komen afsmeeken; ontelbaren kwamen dien dag in de pastorie hun zegenwensch ongekunsteld bij hem uitspreken, zeer velen voegden daarbij een of ander geschenk, hetzij voor persoonlijk of huiselijk gebruik van den Jubilaris, of wel en hun aantal is niet gering tot meerdere opluistering van den H. Dienst des Altaars. Zelfs uit Nederland was een keurige bloemenmand, vol zinrijke bloementaal, den Jubilaris toegezonden.

God spare den waardigen Priester en Pastoor nog lang voor de Katholieke Curaçaonaars, die op dat heuglijk Priesterfeest getoond hebben dat zij hun Priesters en Missionarissen waardig zijn.

Nieuwsberichten.

CURACAO.

Officieele berichten.

Bij gouvernements-beschikking, dd. 22 September 1900, No. 600, is aan den Heer W. Ferguson, waarn. Officier van Justitie bij den Raad van Justitie enz. op St. Eustatius, voor familie-aangelegenheden, een binnenlandsch verlof voor den tijd van twee maanden verleend.

* * *

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 24 September 1900, No. 606, is gedurende het verlof van den Heer Dr. D. R. Capriles, de betrekking van plaatsvervanger van den Stadsgeneesheer opgedragen [illegible] Dr. H. A. de Casseres, plaatsvervangend lid van den Geneeskundigen Raad.

Havennieuws.

Voor rekening van den *K. W. I. M.* zal weldra te Hamburg worden gebouwd een nieuw stoomschip ter vervanging van de *Prins Willem I*, die bij het eiland Mariguana den 31sten Juli op een blinde klip liep en niet meer schijnt te redden te zijn.

* * *

Zaterdag in den namiddag keerde de *Curaçao* van haar proeftocht in de haven terug. Deze proeftocht geschiedde onder toezicht van de Heeren H. G. J. Wolterbeek, Commandant van Hr. Ms. *Sommelsdijk*, E. J. B. Juta, Beheerder der koloniale vaartuigen te Suriname en H. Sluiter, [illegible] *W. I. M.* in West-Indië, die de [illegible]ge maand benoemd werd tot Ridder in de orde van Oranje-Nassau.

* * *

Uit Maracaibo wordt bericht, dat voor de *Red D. Line* een nieuw stoomschip in Amerika wordt gebouwd, dat *Curaçao* heeten zal en bij het begin van 1901 in de vaart zal worden gebracht tusschen New-York en Maracaibo.

* * *

Dinsdagmorgen is hier met het italiaansche stoomschip *Las Palmas* aangekomen de nieuwbenoemde Handels-agent voor Venezuela, de Heer C. B. Figueredo, ter vervanging van den Heer M. Bethencourt.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Gerardo Arneman, Isaac Baizóhijo, Chali Derotal, R. de Jonhg, M. de Castro (2), C. Evertsz, Joseph Fennell, N. H. Henriques, Herman Huck, Rumiliana Lieser, J. J. Marr, John M. Nahr, Rivas Fensohn & Co., Leopold Segers, Isaac I. Santcroos, John Surft (Str. "Maracaibo").

Niet voor verzending vatbaar twee brieven: een geadresseerd aan: Kiefe Frères, Paris, en een geadresseerd aan: Herman Maduro (ubi?).

Leger.

Tot officier in de orde van Oranje-Nassau is benoemd de kapitein ter zee A. W. F. C. van Woerden, Commandant van Hr. Ms. *Noord-Brabant*, vroeger hier stations-commandant op Hr. Ms. *Alkmaar*.

— Heden is uit Amsterdam per stoomschip *Koning Willem I* naar Oost-Indië vertrokken de 2e luitenant der infanterie E. C. Brusse, vroeger hier in garnizoen, als medegeleider van een detachement suppletie- troepen, groot 2 onderofficieren en 40 minderen.

Oost en West.

Bij de vereeniging „Oost en West" in den Haag bestaat het plan om in de maand October een tweede tentoonstelling te geven van hetgeen aan bewerkt metaal in de nederlandsche Indiën vervaardigd wordt.

William Henriquez. ✠

Verleden week Zaterdagmorgen overleed hier in den ouderdom van bijna vijf en tachtig jaar de Weledel Gestrenge Heer William Henriquez, Consul van Spanje op ons eiland.

Met den Heer Henriquez is wederom een van de oude garde ten grave gedaald, een van die Katholieken, welke gevormd door den onvergetelijken Bisschop, Mgr. Niewindt, het katholiek geloof hoog wisten te houden en in handel en wandel tot eer strekken van de Katholieke Kerk. Nooit heeft de Heer William Henriquez zich geschaamd voor zijn geloof; integendeel, hij ging er groot op een zoon te zijn van de Roomsche Kerk, welke hij oprecht beminde en aanhing met geheel zijn ziel. En hij rekende het zich een eer als consul in dienst te staan juist van het *katholieke* Spanje.

[illegible] hij, en het was [illegible] oud-spaansche ridderlijke geest in hem gevaren was. Hij dacht steeds met vertrouwen aan het herstel van Spanje's grootheid en in niemands mond klonk de schoone, welluidende taal van Cervantes heerlijker dan in de zijne, wanneer hij verhaalde van Spanje's heldendaden. Met eere was de Heer William Henriquez Commandeur in de orde van Isabella de Katholieke en Ridder in de orde van Karel III.

Een langdurige krankheid hield hem aan het ziekbed gekluisterd, totdat de dood hem kwam verlossen uit zijn lijden. ZHEG. de Gouverneur der kolonie, het corps consulair en vele vrienden leidden het stoffelijk overschot van den Heer William Henriquez naar zijn laatste rustplaats, waar hij thans de opstanding verbeidt en de aanschouwing van [illegible]

Hij ruste in vrede!

Ingezonden Mededeelingen.

EMULSION DE SCOTT.

Srs. Scott y Bowne, Nueva York.

Apreciables Srs: Hace algún tiempo que uso en mi práctica la "Emulsión de Scott" que Uds. preparan y me ha parecido siempre una buena preparación.

Su sabor agradable, su fácil digestión y pronta asimilación son condiciones que la hacen recomendable en todos aquellos casos en que se haga necesarias un *"reconstituyente rápido y seguro."*

Los niños y las personas más delicadas la toman sin repugnancia.

Soy de Uds. Atto S. S.

F. A. [illegible]

Advertentien.